

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.-, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Zadnja pot kralja Jurija V.

Ob ogromni udeležbi naroda in odposlanstev z vsega sveta so danes položili zemске ostanke kralja Jurija v grobnico angleških kraljev

London, 28. januarja. z. V navzočnosti nepreglednih množic so se danes ob 8.30 pričele pogrebne svečanosti, za katere so se že v teku noči izvršile zadnje priprave. Kmalu po polnoči so vse ulice, po katerih se je premikal sprevoz, zasedli močni oddelki vojaštva, ki so tvorili špalir. Zastopani so bili vsi rodovi vojske, mornarice in letalstva. Za špalirjem so se v nočnih urah začele zbirati ogromne množice, ki so do jutra ustvarile živ zid.

Zadnja straža ob mrtvaškem odru so opolnoči prevzeli kraljevi sinovi s kraljem Edvardom na čelu. V paradi uniform svojih polkov so zavzeli opolnoči svoja mesta ob mrtvaškem odru, tako da občinstvo, ki je vso noč defiliralo mimo krste, tega ni niti opazilo. Zjutraj ob 6. so dostop v Westminster-sko dvorano zaprli. Takrat so se zbrali v dvorani člani kraljeve rodbine, da se poslednjič poslovijo od mrtvega kraljevskega soproga in očeta.

Ob 8.30 so se začele pogrebne svečanosti. Canterburyjski nadškof je opravil kratke molitve, nakar so oficirji kraljeve garde dvignili krsto in jo prenesli na lafeto, v katero je bilo vpreženih šest parov konj.

Med zvonjenjem zvonov yseh cerkva se je nato začel pomikati sprevoz proti kolodvoru. Čelo sprevoza so tvorili oddelki vojske in mornarice. Pred krsto je korakalo osem vojskih godb, za krsto pa so nosili kraljevo standardo. Nato je stopal kralj Edvard peš v admiral-ski uniformi, za njim pa njegovi bratje. Nato so sledila odposlanstva tujih vladarjev in držav, za njimi pa so se vozile v dvornih kočijah kraljeva vdova, dvorne dame in ženski člani tujih dinastij. Sprevoz so zaključila odposlanstva iz vsega britanskega imperija ter oddelki vojske in mornarice. Za časa

sprevoza so oddajali vsako minuto po 10 topovskih streliv. Po ulicah, koder se je pomikal sprevoz, so bile vse luči zasenčene s črnim florom, ob obeh straneh pa postavljeni stebri, prevlečeni s škrlatom, srebrnimi trakovi in florom.

Na kolodvoru so krsto prenesli v poseben vagon dvornega vlaka, ki je imel devet vozov. Za goste je bilo pripravljenih pet posebnih vlakov, ki so pred dvornim vlakom krenili v Windsor.

Ob 1.30 je vlak s krsto prispel v

Windsor, kjer se je v istem redu, kakor v Londonu, razvil sprevoz s kolodvora v grad Windsor. Tu je canterburyjski nadškof opravil kratko zadušnico, nakar so krsto ob navzočnosti članov kraljeve rodbine položili v kraljevo grobnico. Ob 2. popoldne so bile pogrebne svečanosti končane.

Pogrebne svečanosti so prenašale vse radijske postaje angleškega imperija, pa tudi vse druge svetovne radijske postaje.

Zastopniki Jugoslavije na pogrebu kralja Jurija V.

London, 28. januarja. AA. Včeraj popoldne ob 11. uri je Nj. Vis. jugoslovski knez namestnik Pavle odšel v Westminster, da se pokloni smrtnim ostankom blagopokojnega kralja Jurija V. Nj. Vis. knez namestnik je ostal v pobožnem molku ob krsti pet minut. V spremstvu jugoslovanskega kneza namestnika je bil jugoslovski poslanik v Londonu g. dr. Slavko Grujić.

Snoči ob 6. uri so prispeli v London delegati iz Jugoslavije in sicer predsednik senata g. dr. Ljubomir Tomašić s senatorji g. dr. A. Kramerjem in Gavrilovičem in tajnikom delegacije g. Draškovičem. Včeraj popoldne je naš poslanik na angleškem dvoru g. dr. Slavko Grujić z go-spo priridel sprejem na čast delegatom jugoslovanskega senata, narodne skupščine, vojske in mornarice. Sprejema so se udeležili predsednik senata g. Tomašić s senatorjema gg. Gavrilovičem in dr. Kramerjem, narodni poslanci z gg. Dragomircom Stojadinovičem in Vujičem na čelu. Na čelu predstavnikov vojske in mornarice je bil armadni general g. Belić in kapetan vojnega broda Garmin Pavčič. Dalje se je udeležil sprejema minister dvora g. Milan Antić, prvi adjutant kralja general Celak

Antić, svetnik poslanstva Kalović, z osebnim poslanstvom in člani jugoslovanske kolonije. Za časa bivanja v Londonu, je bil jugoslovanski senatorjem in narodnim poslancem dodeljen od strani zunanjega ministrstva poseben uradnik. Prav tako je angleško vojno ministertvo odredilo delegatom jugoslovanske vojske in mornarice več častnikov.

London, 28. januarja. AA. Snoči je angleški kralj Edvard priridel v Buckinghamu veliko večerjo na čast inozemskih vladarjev in šefov tujih držav in predstavnikov kraljevih dinastij. Pri večerji je bil tudi Nj. Vis. jugoslovski knez namestnik, v njegovem spremstvu pa je bil minister dvora g. Milan Antić, ki je večerjal z ostalimi tujimi ministri.

Po večerji je bil v Buckinghamu prirejen sprejem, na katerega so bili povabljeni predstavniki inozemskih delegacij. Jugoslovansko delegacijo narodnega predstavništva so zastopali na tem sprejemu predsednik senata g. dr. Tomašić in narodni poslanec g. Dimitrije Vujić, jugoslovansko vojsko pa armadni general g. Miloje Belić.

Utrjevanje Negelija

Pariz, 28. januarja. o. Po vestih agencije Radio so si Italijani v bližini Negelija z vso naglico zgradili zasilno letališče, ki bo služilo odsej kot operacijsko oporišče italijanskim letalom za napade v posamezne kraje v pokrajini Sidamo. Včeraj so italijanska letala bombardirala Dagabur in Sasabano.

Po vestih iz abesinskega glavnega stana se abesinske vojske na južnem bojišču sedaj naglo koncentrirajo. Vzel, ki je nastala zaradi umika rasa Deste, so že zamislili. Vojska dedžasma Makonena je zasedla vse prehode v deželi Bale.

Addis Abeba, 27. januarja. AA. Boji na južnem bojišču med vojsko rasa Desta in četami generala Grazianija so se poglobili. Italijani izrabljajo to zatišje, da čim bolj utrde zasedene postojanke. Posebno mirno utrjujejo okoličino Negelija. Blizu mesta grade novo letališče.

Ras Desta je preselil svoj generalni štab v Uadaro, 60 km od Negelija.

Hudo deževje

Addis Abeba, 28. januarja. w. V notranjo stii dežuje brez prestanka in so vse zveze z Desiem prekinjene. Abesinska prestolnica je eno samo morje blata. Tudi v Tigri dežuje precej izdatno, vendar pa vojaške operacije zaradi tega niso ovirane.

Srebrn denar v Italiji vzet iz prometa

Rim, 28. jan. z. Snoči je bil v Rimu objavljen dekret, da se iz prometa jemlje srebrni kovan denar, ki je bil izdan na podlagi zakona v mescu maju. Ponekod se boje, da bo zmanjkalo drobiža, ker novi dekret ne predvideva tiskanje novih bankovcev. V prometu ostaja še kovan drobiž iz nikla.

Maršal Badoglio bi rad odstopil?

Pariz, 28. januarja. o. Italijanski antifašistični krogi zatrjujejo, da nametava maršal Badoglio ponovno zahtevati, naj ga odpokličejo, kot vrhovnega poveljnika italijanske vojske v Vzhodni Afriki, češ da zaradi slabega zdravja in starosti ne more težavne naloge.

Njegova zahteva po odpoklicu, pa je natečela v Italiji že ponovno na odmor voditeljev fašističnega režima, ki počejo da bi Badoglio ponovno prevzel mesto šefa generalnega štaba italijanske vojske, ki je bilo z njegovim

odhodom v Afriko izpraznjeno. Novi šef doslej še ni bil imenovan, ker se vojaški krogi protivijo, da bi sprejeli za svojega šefa fašističnega kandidata maršala de Bona. Ker pa je maršal Badoglio star že 65 let, bi po nekkih informacijah upokojen. Vrhovno poveljstvo italijanske vojske v vzhodni Afriki naj bi prevzel general Graziani, za šefa italijanskega generalnega štaba pa naj bi bil imenovan zasedanici državnih podizviki vojnega ministrstva general Bais-tocchi.

Matica našega glasbenega življenja

64. redni občni zbor Glasbene Matice v Ljubljani

Ljubljana, 28. jan.

Najmočnejši činitelj v vsem našem življenju, ki deluje že nad pol stoletja na njivi naše glasbene kulture ter ima največje zasluge za njeno visoko stopnjo, Glasbena Matica, je imela snoči 64. redni občni zbor. Njeni občni zbori niso zgolj formalnost, temveč vselej praznik dela, ki lahko gledao nanj s ponosom ter popolnim zadovoljenjem. Tudi snočni občni zbor je zopet pokazal, da je GM ena naših najdelavnejših kulturnih organizacij ter da je tudi v preteklem poslovnem letu opravila v polni meri svojo odgovorno kulturno dolžnost nad vse častno.

Predsednik GM dr. V. Ravnihar je otvoril občni zbor s kratkim ter jedrnatim orisom delovanja GM v preteklem poslovnem letu. Ugotovil je, da je bilanca v splošnem zadovoljiva ter da je več aktiv kakor pasiv. Večjih dogodkov ni bilo in je bilo poslovanje normalno. Napredek se je pa pokazal pri vseh korpisih GM, pri glasbeni šoli, konservatoriju, pevskem zboru, Orkestralnem društvu in posebno razveseljuje, da je bilo sodelovanje s Filharmonično družbo v vseh pogledih harmonično. GM in FD preveva enotna volja in družijo skupno stremeljenja. Ko je zapustil naš najvišji glasbeni zavod ravnatelj M. Hubad, je marsikoga skrbela usoda konservatorija. Toda imeli so izredno srečo, da je prišel na Hubadovo mesto mož, J. Betetto, ki je upravičil vsa pričakovanja.

Podrobno, pregledno in izčrpno tajniško poročilo je podal ravnatelj K. Mahkota. GM je imela 9 skupnih sej, več sej so pa imeli še posamezni oddelki. Vložni zapisnik izkazuje 1692 števil.

GM se je tudi lani udeleževala vedno in povsod za manifestacijo naše glasbene kulture in za čim intenzivnejše glasbeno življenje ter razvoj glasbe. Zato je tudi dala pobudo za sodelovanje z gledališčem in radijsko postajo, a so žal ta njena plemenita prizadevanja ostala brez uspeha. Za naše koncertno življenje je bil hud udarec izguba unionske dvorane. Toda GM je vprašanje koncertne dvorane zadovoljivo rešila. Sklenila je pogodbo s Filharmonično družbo za 5 let. Pogodba je ugodna ter bodo imeli mnogo več koncertnih dni kakor doslej. Dvorano bodo letos tudi adaptirali, da bo ustrezala še bolj prirejanju koncertov kakor prej. Vsi koncerti za manjši obisk, kakršni so bili prej v Hubadovi dvorani, bodo v mali filharmonični dvorani. Velika dvorana bo pridobila po preureditvi še nekaj sedežev, da jih bo skupno 630, v mali dvorani pa bo 165 sedežev in 185 stojšč. Malo dvorano bo krasila slika slovenskih skladateljev, delo prof. S. Santla. Predelave bodo najbrž končane že avgusta. — Vneto se pripravljajo na drugi glasbeni festival, ki bo prirejen letos ter bo trajal 9 dni. Prirejenih bo 14 koncertov in sodelujočih bo 3.500, in sicer iz vseh naših večjih krajev. — GM je sodelovala lani z vsemi glasbenimi činitelji v našem glasbenem življenju ter zasledovala tudi vse glasbene dogodke v slovenskem svetu. Častno je proslavila Aljaža in Jenka. Ti proslavi sta bili lani največji in najlepši. Zlasti Jenkova proslava je razgibala vso državo. Matica je postala, ob tej priliki častni član najstarejšega srbskega pevskega društva. — Zavzeli so se za ureditev starega pokopališča po Plečnikovem načrtu, da bi se na njem zgradil hram slave, ki bi se z njim oddolžili tudi našim skladateljem. — Delovanje GM so lani gnotno poplri: prosvetno ministertvo, banovinska uprava in mestna občina, časopise ji je pa nudilo vso moralno podporo. Svetnik A. Lajovic je poklonil GM iz neke kazenske zadeve 1500 Din. — Med matične člane je tudi lani posegla smrt. Umrla sta častna člana Fran Suklje in skladatelj Suk ter mnogi drugi člani. Njihov spomin so zborovalci počastili posebej po tajniškem poročilu.

Glasbena šola je dosegla zelo lepe uspehe. Gojenci so jo redno obiskovali kljub hudim časom, pomisliti moramo, da je mnogo gojencev revnih. V šolskem letu 34-35 je bilo 440 gojencev obojega spola. 192 je bilo oddelčakov. Zavod je oprostil mnogo gojencev učnih prispevkov, in sicer za 50 tisoč Din (sedmimo učnih prispevkov). Na šoli in konservatoriju je poučevalo 48 učnih moči skupno 648 ur na teden ali 108 ur na dan. Ustanovili so tudi podružnico glasbenega zavoda na Rakovniku, kjer se glasbi posveča 38 gojencev. Poročevalec je omenjal pohvalno delo učiteljskega zbora z ravnateljem J. Betetto na čelu in predlagal, da zborovalci pošljejo pozdrav Mateju Hubadu, čigar ime je neločljivo z

imenom GM, z željo, da bi čim prej ozdravel in da bi letos praznovati zdrav 70 letnico. — Pevski zbor šteje 142 članov. Na koncertih nastopa navadno 100—120 članov. Letos je imel 14 večjih nastopov. Kmalu bomo slišali koncert slovenske in jugoslovanske moderne glasbe. — Orkestralno društvo je storilo zelo mnogo za razvoj instrumentalne glasbe zlasti v sodelovanju z državnim konservatorijem. Imelo je 12 nastopov, kar pove dovolj. — Koncertna poslovalnica je oskrbela 51 koncertov. Njen denarni promet znaša okrog 300.000 Din. — Na glasbeno literarnem področju je storila GM tudi zelo mnogo, kar razvidimo že iz tega, da je izdala doslej 207 zvezkov raznih glasbenih del: nekateri izmed njih so doživela že večkratne izdaje, Matična pesmarica že 7. Zdaj imajo v zalogi 85 glasbenih del v 22.000 izvodih v skupni vrednosti okrog 130.000 Din. Društveni arhiv hrani 6000 del ter je prava zakladnica, saj so med deli dragocene raritete. To je največje in najpopolnejša glasbena knjižnica Slovenije. Arhivar Koželj pripravlja splošni glasbeni bibliografski seznam slovenskih del izza ere 16. stol. do danes. Ta seznam bo najdragocenejši pripomoček za obravnavanje naše glasbene zgodovine. — Zelo delaven je tudi folklorni zavod, ki je priridel lani koroški dan, izdal edicijo Trije obredja iz Zilje, pripravila belokranjski dan, sestavlja bibliografijo naših narodnih pesmi ter je sploh sredi tako potrebnega znanstvenega dela. Njegovo delo nedvomno najbolj živijo kličje po ustanovitvi glasbene stolice na naši univerzi.

Predsednik dr. Ravnihar se je posebej zahvalil poročevalcu za njegovo restno delo, zborovalci so ga pa nagradili z iskrenim odobravanjem. Tajniško poročilo je podal ravnatelj M. Gruđen. V preteklem letu je bilo 1.591.721 Din denarnega prometa. Premoženje GM znaša 2.737.000 Din. Odbor je prejel razpisno s pohvalo. Soglasno je bila spremenjena točak pravil, ki govori o namenu društva, z dopolnitvijo, da ima GM lahko tudi obrtna podjetja za opravljanje svojih del (n. pr. litografijo). Pri volitvah je bil soglasno izvoljen naslednji odbor: dr. V. Ravnihar, dr. J. Zirovnik, dr. Fr. Cerne, ravnatelj M. Gruđen, A. Lajovic, dr. V. Kreč, prof. S. Santel, dr. M. Rupel, L. Zepić in dr. V. Rupnik, odborniki; Fr. Grm, Fr. Poljanec in dr. M. Hribar, namestniki; Markelj, Hočevar in Prinčič pa pregledniki.

Francosko posojilo v Angliji

Pariz, 27. januarja. Zadnje dni naraščajo govorice, da so se zboljšali izgledi za francosko posojilo v Angliji posebno zaradi imenovanja Flandina kot zunanjega ministra. Govori se, da bo Francija dobila v Londonu posojilo v višini treh milijonov funtov.

Vremenska poročila

z dne 28. januarja.

Bistrica—Boh. jezero po stanju danes: 5 C, megleno, snega v dolini ni. Planina na Kraju po stanju 25. januarja: 0 C, oblačno, mirno, na 180 cm podlagi 60 cm novega snega, smuka dobra, Bled—Jezero po stanju danes: 5 C, megleno, snega v dolini ni. Pokljuka po stanju 27. januarja: 1 C, sneži, mirno, na 80 cm podlagi 5 cm novega snega, smuka dobra. Skakalnica uporabna. Kranjska gora—Rateče po stanju danes: barometer stoji mirno, pooblačilo se je, mirno, 20 cm južnega snega. Vršič, Krnica, Tamar po stanju danes: 40 cm južnega snega, Zelenica po stanju 25. januarja: —4 C, jasno, mirno, na 145 cm podlagi 25 cm novega snega. Smuka dobra. Jezersko po stanju 25. januarja: —1 C, mirno, 40 cm novega južnega snega. Kofice po stanju 27. januarja: 0 C, na 80 cm podlagi 4 cm novega snega, oblačno, smuka dobra. Polzevo: 4 C, oblačno, snega ni. Pohorje ob 7. uri: dež, smuka neugodna (po stanju danes). Peca po stanju danes ob 7. uri: 3 C, zelo oblačno, mirno, sneg južen.

Borzna poročila.

Inozemske borze
Curih, 28. januarja. Beograd 7.—, Pariz 30.295, London 15.20, New York 304.—, Bruselj 51.90, Milan 24.50, Madrid 42.05, Amsterdam 208.70, Berlin 123.65, Dunaj 57.—, Praga 12.74, Varšava 58.—, Bukarešta 2.50.

Izid volitev v Grčiji

Končni izid bo znan šele v par dneh — Priprave za sestavo koncentracijske vlade

Atene, 28. jan. r. Končni izid volitev še ni znan. Po dosedanjih podatkih so dobile: liberalna stranka 124 mandata, populisti g. Calderisa 65 mandata, koalicijski stranki Kondilisa in Teotokisa 60 mandata, komunisti 16 mandata, Metakass 7 mandata, republikanci 12 mandata in stranka g. Konzumanisa 4 mandate. Značilnost nazadnje objavljenih rezultatov je ta, da sta stranki Kondilisa in Teotokisa padli na tretje mesto to je za liberalci in populisti. N emore se še predvideti, kdo bo imel absolutno večino, ker je treba razde-

liti samo še 12 mandator. Končni izid bo objavljen šele danes popoldne.

Ministrski predsednik Demerdzis je snoči sprejel novinarje in jim izjavil, da nobena stranka ni dobila absolutne večine. Ministrski predsednik pa je dodal, da bi kljub temu bila potrebna sestava vlade nacionalne unije, če tudi bi katerikoli stranka dobila absolutno večino. Po nepotrjenih vesteh izgleda, da sta vodja liberalne stranke Sofulis in vodja populistov Calderis že vstopila v stik zaradi sodelovanja v bodočem parlamentu.

Začasno zatišje na abesinskih bojiščih

Po krvavih borbah zadnjih dni sedaj na obeh straneh zbirajo nove sile ter se pripravljajo na nove spopade

London, 28. januarja. AA. Reuter poroča s severne fronte, da je tam v teku velika delavnost patrol. Italijansko letalstvo opravlja številne poizvedovalne plete. Vendar pa se zdi, da je sama bitka že končana in da se v vesti, ki prihajajo iz Addis Abebe, nanašajo samo na posamezne spopade prednjih oddelkov in ne na nadaljevanje bitke. V ostalem pa potrebujeta obe armadi, ki sta utrpeli silne izgube, nekaj časa, da se reorganizirata. Zelo malo je verjetno, da bi prav kmalu prišlo do novih spopadov in bitk.

Na jugu ne zadevajo Italijani na noben odpor posebno pa ne motorizirana kolona, ki je odšla iz Negelija in zasleduje Abesince. Mislil se, da so se čete rasa Deste razbežale z namenom, da se po manjših oddelkih zopet zbero v gorskih krajih, kjer se lažje reorganizirajo. Z drugimi besedami: v tem trenutku se armada rasa Deste umika, dasi nekatere brzojavke iz Addis Abebe pripovedujejo, da glavna sila Destove vojske sploh ni sodelovala v bitki. Druga brzojavka iz Addis Abebe pravi, da je neko italijansko letalo napravilo največji izvidniški polet od vseh poletov, kar jih je bilo dosedaj na bojišču. To letalo je vzletelo s severne fronte, preletelo gorovje Birkuta na obali reke Setit, nato pa še

Gondar, Rabat in Gondar v provinci Godžam in e nato vrnilo po isti poti.

Izvestno število članov švedske ambulantne je prišlo v Addis Abebo, drugi pa pridejo jutri z letalom. Osobje te ambulantne je moralo pri Negeliju pustiti svojo bolnico in avtokamijone, ki so prevažali bolnišnico. Kanadski zdravnik dr. Hoper, ki je vodil abesinski Rdeči križ pri Sidamu, je izgubil vso svojo prtljago in trdi, da je ob priliki bombardiranja z italijanskimi letali bilo ubitih več tisoč konj in volov.

Pod težkim sumom dvojnega umora

Obravnava proti Antonu Pavčiču, ki naj bi bil umoril zakonca Kožar v Dobravicah

Novo mesto, 28. jan.

Danes dopoldne se je pričela pred tu-kajšnjim okrožnim sodiščem obravnava proti Antonu Pavčiču iz Sostrega pri Ljubljani, pristojnemu v Dobrunju, čuvaju v Giršičih, obtoženemu, da je lani v noči na 4. junija na Dobravicah po zrelu prevdaru usmrtil Kožarja Jožeta in njegovo ženo Terezijo. Iz obširne obtožnice pa pomenujemo:

V železniški čuvajnici št. 34. med postaja Gradac in Metlika je stanoval obtoženi Anton Pavčič, na čuvajnici 35. Jože Kožar, na tretji 36. pa Janez Hosner. Vsi trije železniški čuvaji so opravljali službo s progovnim delavcem Francetom Švajgerjem, menjava se vsak naslednji dan z nastopom službe ob 7. Na čuvajnici št. 35 sta se menjavala v službi Jože Kožar in Franc Švajger, na čuvajnici št. 36 pa Anton Pavčič in Janez Hosner. Čuvaji se medsebojno kontrolirajo po kontrolnih tablicah.

Usodne noči

Lani 3. junija sta prevzela službo obtoženi Anton Pavčič na čuvajnici 36, pokojni Jože Kožar pa na čuvajnici 35 tako da bi imela v noči na 4. junija obhoditi progo z nastopom ob 24 prvi iz čuvajnice 36 proti Metliki do km 122 in nazaj do čuvajnice 35 (Dobravnice) ter se vrniti od tu na čuvajnico 36, dočim bi se moral Kožar nočni obhod opraviti ob istem času, v nasprotni smeri iz čuvajnice 35 proti Gradcu in nazaj. Ko je 4. junija ob 5.13 pripeljal vlak iz Karlovca proti Ljubljani na postajo Dobravnice, je vlakovodja Josip Zupan opazil, da so zatvornice odprte in da čuvaja Kožarja nikjer ni. Sprevednik Ivan Marc je stopil na prag čuvajnice in ugotovil, da so vrata zaklenjena. Ko je pogledal skozi okno na vratih, je zagledal Kožarja v krvi z razbito glavo mrtvega na tleh. V njegovem stanovanju so pa našli njegovo ženo v spalnici na postelji mrtvo s preklano glavo. Vlakovodja Zupan je postavil k čuvajnici stražo in odpeljal naprej proti Gradcu, kjer je telefonično obvestil oblasti. Sodna komisija je ugotovila, da je bil Kožar štirikrat udarjen s sekuro po glavi in da so bile vse štiri rane smrtno, poleg tega pa dvakrat po desni in enkrat po levi roki, a Kožarjeva žena je dobila s sekuro po glavi tako močan udarec, da je morala smrt takoj nastopiti.

Sum pade na Pavčiča

Orožniki so že 6. junija osumili groznega umora in aretirali Kožarjevega tovariša Pavčiča in progovnega delavca Franceta Švajgerja. Proti obema je bila uvedena preiskava, med katero se je pa izkazalo, da Švajger sploh ne pride v poštev kot morilec, dočim se je sum zoper Pavčiča vedno bolj utrjeval in je končno privedel do obtožbe.

Predvsem je zdaj dognano, da je obtoženeц že davno mrzil Kožarja in njegovo ženo. Razmerje med obdolženecem in pokojnim Kožarjem je bilo tako napeto, da sta se drug drugega ogibala. Če sta se pa že morala srečati, se nista pozdravljala. Vzrok je bil predvsem zavist, ki jo je gojil obdolženec do Kožarja, ker je imel višjo plačo, dasi je preživljal samo ženo, dočim je moral obdolženec z manjšimi dohodki prehranjivati ženo in petero otrok. Se večje je bilo njegovo sovraštvo, ker je bil blazno ljubosumen na svojo ženo, ker je domneval, čeprav brez povišanja, da jo Kožar zasleduje. Tovariši opisujejo obdolženca kot nekoliko čudakega, nervoznega in nevrastenčnega moža, ki je vedno stremel po nas predovanju, čeprav so bile njegove sposobnosti za to preskromne. Zato je verjetno, da je hotel postati zvičanik, na kar bi lahko zamenjal Kožarja na udobni čuvajnici 35.

Glede obdolženčeve ljubosumnosti pravi priča Katarina Pohar, da ji je Pavčič nekoč omenil, da se mu nič prav ne vidi, da Kožar na službenem odhodu mimo čuvajnice pozdravlja njegovo ženo. Alojzu Zuglju je dejal nekoč, da hodi domov po daljši poti skozi gozd in ne mimo postajališča Dobravnice samo zato, da se izogne Kožarju, ki se rad praska tam, kjer ga ne srbí. Dejal je, da ga bo »vtrnil«, če bosta skupaj v službi in če bo Kožar se sitnil.

Kdaj je bil Kožar umorjen

Iz službenega razporeda, poročil železniške sekcije v Novem mestu ter pričevanja Janeza Hoznerja izhaja, da bi bil v kritični noči moral nastopiti Kožar službeni obhod opolnoči proti Gradcu, obdolženec pa od čuvajnice 36 proti Metliki ter se vrniti takoj nazaj mimo svoje čuvajnice do Kožarjeve. Čuvaja bi morala pri tem izmenjati kontrolne tablice tako, da bi drug drugemu nadzirala. Ker so pa našli Kožarjevo tablico na njenem mestu, je bilo takoj jasno, da Kožar sploh ni nastopil obhoda in da je moral biti umorjen še pred polnočjo. Če bi bil obdolženec napravil svoj službeni obhod po predpisu, bi ga bil moral nastopiti ob 24. iz čuvajnice 36 in se povrniti tja ob štirih. Proga, ki bi jo bil moral obhoditi, je dolga 4,5 km, tako da bi imel 9 km hoje do Kožarjeve čuvajnice pa 6 km. Pri obhodu bi moral biti torej pri Kožarjevi čuvajnici ob 2.30. Priča ing. France Urbas pove, da mu je obdolženec zagotavljal, da je obhodno službo opravil v predpisanim času ter prišel okoli 3. s jutraj k čuvajnici 35. Isto je zatrjeval tudi očitnikom. Pomneje se je pa ugotovilo, da obdolženčeva trditve ni resnična, ker ga je priča Bera Urh videla okrog 4. ko je naglih korakov prihajal po progi od Metlike proti čuvajnici 36.

Kaj obremenjuje obdolženca

Zato je obdolženec svoj zagovor spreminil in trdi, da je nastop obhoda zaspal za dobri dve uri ter odšel na progo šele ob 2.15. Že sama ta okolnost vrže čudno luč na obdolženca, ker prizna, da ga je ob 11.45 zbudila budilka, pa trdi, da je kljub temu zaspal, dasi bi bil moral četrte ure pozneje nastopiti službeni obhod. Še bolj pa je zanj obremenilno, ker je po lastnem priznanju videl na postajališču Dobravnice, da je Kožarjeva kontrolna tablica še na mestu, pa se za to ni zmenil, dasi je bila njegova dolžnost ugotoviti, če je Kožar še doma ali je odšel na službeni obhod in je kontrolno tablico le pozabil. Značilno je za obdolženca, da je pri obhodu prisluškoval telefonu in zvedel za odkritje umora že po peti uri, dasi je prisluškovanje strogo prepovedano. Obdolženec je zjutraj ženi svojega tovariša Hoznerja sporočal, da sta Kožarjeva umorjena, nerazumljivo je pa, da ni umora niti z besedico omenil mesarju Komparetu, pri katerem je okrog 8. kupil meso. Tudi sicer se je naslednji dan vedel zelo sumljivo. Sukal se je ves čas okrog čuvajnice 35, ponujal brez najmanjše potrebe svojo pomoč poizvedovalnim organom in bil ves preplašen.

Sumljivi madeži

Pri aretaciji so našli na obdolženčevih dveh srajcah, spodnjih hlačah in pleteni zimski maji sumljive madeže, ki so bili deloma že izprani. Obdolženec pravi, da izvirajo od potu in da so zato podobni sledovom krvi, ker je nesel v nahrbtniku jetra od mesarja. Zimske majo pa naj bi bil zamazal s krvjo v zaporih sreskega sodišča v Metliki, kjer mu je tekla kri. Fiziološki zavod ljubljanske univerze je ugotovil majhen krvni madež le na rokavu zimske maje. Zelo obremenilno za obdolženca je dejstvo, da je po mnenju izvedenca moral morilec prizadejati vse poskobe žrtvama z levo roko in da je tudi obdolženec levičar. Usodno je za obdolženca, da je posebno več ravnanja s sekuro, ker je bil 5 let zaposlen pri mesarju Erbežniku v Bizoviku. Iz Kožarjevih poskodb na glavi izhaja, da je morilec z bliskovito naglico in izredno spretno posekal

svojo žrtev, kar je mogoče samo pri človeku, ki je mnogo delal s sekuro. Po Kožarjevem stanovanju je bilo vse razmetano, toda denar in dragocenosti so bile nedotaknjene, kar priča, da je morilec razmetal stvari nalašč. Kožar je bil izredno previden in nezaupljiv, v čuvajnici se je vedno zaklepal in zato je jasno, da jo je odprl le človeku, ki ga je poznal, in s katerim je moral ob nenavadni nočni uri govoriti. Kot tak pride v poštev edino obtoženeц, ki je istočasno opravljal službo v sosednjem rajonu in je imel torej dovolj izgovorov, da je zahteval razgovor s Kožarjem v nujni službenih stvareh. Tujemu človeku bi Kožar službenega prostora gotovo ne odprl.

Zakaj naj bi bil umoril tudi Kožarjevo?

Vprašanje je sedaj, zakaj naj bi bil obdolženec umoril tudi Kožarjevo ženo, ki je predvsem sovražila le Kožarja samega. Neprijazno vedenje napram njemu in njegovim otrokom gotovo ni moglo biti povod tako strašnega dejanja. Najbolj verjetno je, da se je obdolženec po prvem umoru odločil še za drugega, v strahu, da bi Kožarjeva žena ne pomagala pri izsleditvi morilca. Glede načina umora Kožarjevo pa ni prave jasnosti.

Jutri!

Karl Ludvik Diehl

ljubljenec publike, nepozaben vsled njegovega uspeha v prekrasnem filmu »EPIZODA« ter DOROTHEA WIECK v filmu

Zmagovalec srca

K. L. Diehl kot izumitelj in tovariš

K. L. Diehl kot dirkač in sportnik

K. L. Diehl kot prekoceanski letalec

K. L. Diehl kot gentleman, ki si s svojo plemenitostjo osvaja vsa ženska srca.

Velenapeta vsebina! Jutri premiera!

Kino Union, tel. 22-21

Naši tekmovalci za alpsko kombinacijo

Na olimpijado pojdejo Heim, Praček, Znidar, Čop in kot rezerva Stopar

Ljubljana, 28. januarja

V soboto in nedeljo so bila zadnja izbirna tekmovalca naših tekmovalcev predtekmovalcem v Garmisch-Partenkirchenu. Med tem, ko so bili na Pokljuki treningi tehničnega in kondicijskega značaja, se je na Triglavu vršila izbirna tekma v slalomu in na podlagi njenih rezultatov je bila sestavljena naša ekipa za alpsko kombinacijo. Tekmovalci so bili v nedeljo dopoldne s startom pod Ržjo, cilj je bil pa pod Rjavno. Proga za slalom je bila dolga okrog 900 m, višinska razlika je pa znašala približno 200 m. Tekmovalce je spuštal s starta g. Kopecky, na cilju sta pa bila Stane Predalič in trener Harrer, a na kontrolah Strickberger in Bernik. Vsek tekmovalce je progno premetul dvakrat. Rezultati so bili naslednji:

1. Heim Hubert (Skala Jesenice) 3:27.3 (1:46 in 1:41.3);

2. Urbar Slavko (Skala, Jesenice) 3:34.8 (1:54 in 1:39.6);

3. Stopar Rudolf (Sm. kl. Ljubljana) 3:49.4 (2:11 in 1:38.3). Najboljši čas dneva v drugem teku!

4. Praček Ciril (Skala, Jesenice) 3:51.5 (2:11 in 1:40.5);

5. Čop Franc (Ilirija) 4:02.6 (2:09.5 in 1:43.8);

6. Znidar Emil (ASK Gorenec Jesenice) 4:06.1 (2:07.4 in 1:58.7);

7. Ankele Biko (SK Trzin) 4:08.8 (2:23.4 in 1:54.4);

8. Mušič Ljuba (Hašk) 4:20.2 (2:05.3 in 2:14.9);

9. Jelen Fric (SK Celje) 4:32.7 (2:38.5 in 1:54.2).

Tekmovalcem je nagajalo slabo vreme. Bril je hud veter, ki jih je znatno zaviral, kar se nekaterim tudi pozna na času, tekmovali so pa tudi v snežnem metežu in megli. Sneg je bil prišč.

Vode zopet naraščajo

Ljubljana, 28. januarja

Dežuje že skoraj šest tednov venomer. Včeraj in v nedeljo je deževalo domala ves dan, snoči pa je naravnost lilo in sicer pozno v noč. Komaj so se v soboto vode nekoliko odtekle, že je povzročil dež, da so spet občutno narasle. Ljubljana je zopet skoro do dva metra nad normalo in je ponekod vdrla čez breg na polje. Tudi Lica je ponovno narasla in se žene vsa peneča v strugo Ljubljanice. Na Barju so spet nastala velika jezera, zlasti okrog Črne vasi pri Lipah in Pod vasmí ob zapadnem delu Krma. Tudi potok Prošca ni mogel več zdržati vode v svojem koritu in je ponoči udarila čez breg ter se razlila proti Illovi in proti Peruzijevi Poti.

Voda je ponovno zalila travnike pri Zalogu, na Fužinah in pri Sneberjah. Kakor Ljubljana s svojimi pritoki, je zaradi snočnega naliva narasla tudi Sava, ki je pod vodo precej polja, narasli pa so tudi potoki v okolici, ki se izlivajo v Savo. Gameljšica je zalila polje zlasti pod Sp. Gameljami. Pod vodo so polja in travniki v Zavrhu, na Skarutni in proti Vodicam.

Tudi z Dolenjskega poročajo, da so silno narasli potoki in da je pod vodo mnogo polja. Zaenkrat pa tam ni sile, ker nastopajo slične povodnji ob vsakem večjem in trajnejšem deževju.

Kokra porušila most

Kranj, 26. januarja

Predaška občina je preteklo jesen pričela popravljati most čez Kokro na Primskovem, ki je bil dosedaj ves lesen. V ta namen so jeseni v strugi Kokre postavili tri betonske podstavke, zgornji del mostu, ki pa bi ostal še lesen, bi bil pa nov letos poleti in most dokončno izvršen. Račune je pa graditeljem prekrizala zadnja povodenj, ki je most raztrgala, da je ves promet med Rupo in Primskovem ustavljen. Visoka voda, ki je močno narasla sredi preteklega tedna, je izpodkopala temelje enega izmed betonskih podstavkov na najbolj izpostavljenem mestu vodnega toka, betonski podstavek se je zrušil na še obstoječi leseni podstavki, ga podrl, radi česar se je most pretrgal in do polovice dolžine podrl.

Čudno je le, da je stari leseni primskovski most kljuboval vsem povodnjim, ki so

ELITNI KINO MATICA

JUTRI PREMIERA VELEFILMA PO ZNANEM ROMANU

VIKTOR HUGO-ja

(LES MISERABLES)

B E D N I

Film sijajne igre, močne vsebine in podvigov.

ravno v kokriški dolini porušile toliko mostov in nihče ne pomeni, da bi bil primskovski most kdaj raztrgan ali podrt, novi betonski podstavek, ki bi v nasprotju z lesenim mostom moral trajati takorekoč večno, pa ni bil v stanju kljubovati prvi večji vodi in sedaj žalostno leži sredi Kokre. — Kdaj bo most provizorično popravljen in zopet odprt prometu, se prav nič ne more reči. Poraja se pa tudi vprašanje, kdo bo nosil škodo, občina ali stavbenik.

Tovarne usnja odgovarjajo

Ljubljana, 28. januarja. Glede na članek »Pokret čevljarjev proti usnjarski industriji«, objavljen v »Jutru« 21. t. m. in istega dne tudi v našem listu, nam pošiljajo tovarne usnja Viljem Freund Maribor, »Indus«, tovarna usnja in usnjenih izdelkov d. z. o. z. Ljubljana, Pavel Franc Knaflič, Smartno pri Litiji, Tone Knaflič, Kamnik, L. Laurich, Konjice, Paul Pirich, Ptuj, Fran X. Potoschnig, Slovenjgradec, Tone Verbič, Vrhnika-Sap, Franc Woschnagg in sinovi d. d. Soštanj in Karel Wrentschur in sinovi Marenberg tale odgovor:

V »Jutru« z dne 21. januarja t. l. je bil pod naslovom »Pokret čevljarjev proti usnjarskemu kartelu« objavljen članek, čigar vsebina popolnoma nasprotuje dejstvu in ki bi mogel s svojimi neresničnimi trditvami težko škodovati vseh usnjarski industriji, ki je za naše narodno gospodarstvo tako velikega pomena.

Ugotavljamo, da ne obstoja v naši državi nikak kartel usnjarske industrije in da tudi v vseh povojnih letih nikoli obstojal ni. Cene usnje so popolnoma proste in se ravno edino le po svobodni konkurenci med posameznimi tovarnimi usnja, odnosno so odvisne od cen sirovin, na katere pa nimajo tovarne usnje nikakega vpliva. — Cene sirovin kož so odvisne naravno od gibanja cen na svetovnem tržišču, ker pokriva ino zemlje sirove kože velik del naše domače potrebe. V prodaji usnja pa vodijo posamezne tovarne medsebojno oster konkurenčni boj, kar je vsakomur, ki le količak pozna prilike, dobro znano.

Ne odgovarja resnici, da bi pri nas usnje ostalo enako drago, kakor je bilo prej, ker vsakdo ve, da je cena usnja od leta 1928 do danes prav izdatno padla, tako n. pr. se je pocenil podplatni krunon od okroglo Din 80.— na Din 40.— ter so v istem razmerju padale tudi cene vseh ostalih vrst usnja.

Radi gornjega so trditve navedene v imenovanem članku brez najmanjše podlage in so krivi tudi vsi zaključki, ki se jih zamore izvajati iz teh trditvev.

Ali se še spomnite na prekrasne filme „Ob zori“, „4 vragi“

Po dolgem odmoru boste videli
Jutri njen najnovejši film

Triumf ljubezni

s priljubljeno malo

Janet Gaynor

»Adorable«

v kinu SLOGI

Socijalno zavarovanje trgovcev

Ljubljana, 28. januarja

Naši trgovci bijejo hud boj za obstanek. Trda prede tako trgovcu v mestu, kakor v okolici, še huje pa je za onega na deželi. Davno so že za nami časi, ko je lahko trgovec mirno trgoval, prost najbujših skrbi in si lahko tudi nekaj prihranil. Takrat, ko so bile za trgovino še ugodne prilike, je trgovec premalo mislil na vzajemno pomoč in na socialno zavarovanje, čeprav so bili že tedaj v tem polju možje, ki so opozarjali tudi na take potrebe. Kot posebno potrebno se je pokazalo bolniško zavarovanje trgovcev, ki pri nas še ni izvedeno.

Prvič so se pričeli naši trgovci pečati z mislijo, naj se osnuje bolniško zavarovanje l. 1929. Takrat se je stvoril pripravljalni odbor, ki je že razposlal zadevno okoliščno vsem članom ljubljanskega združenja. Izkazalo pa se je, da je bilo tedaj za začetno akcijo še premalo razumevanja v vrstah samostojnih trgovcev. Tri leta kasneje se je pričelo spet delati na stvari in se je članstvo takrat že izjavilo za načrt, dokaz, da so nastopili slabši časi. Ker pa je prav takrat izšel novi obrtni zakon, v katerem je bilo predvideno po § 384 obligatorno socialno zavarovanje za trgovstvo, če združenja to sklenejo. se je odstopilo od akcije za prostovoljno zavarovanje. Zve za trgovskih združenj je napravila vse potrebne korake in poslala izjave združenj na ministrstvo za socialno politiko v Beograd, odkoder pa še do danes ni odgovora. Tako se zdaj trgovci prisiljeni pričeli delati spet na tem, da osnujejo prostovoljno bolniško zavarovanje in je akcija v polnem teku. Odnosno tik pred izvedbo. Drevo ob pol 8. bo v dvorani Trgoveškega doma ustanovni občni zbor Bolniške blagajne samostojnih trgovcev, za katerega vlada med trgovskim svetom izredno veliko zanimanje in na katerem bo podal predsednik pripravljalega odbora g. Albin Smrkolj izčrpano poročilo.

Gregorin. Režijo ima Ciril Debevec. Premijera je za red Cetrtek.

Opera

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek 27.: Zaprt.

Torek 28.: Kraljičin ljubljence. Red A.

Sreda 29.: Carmen. Red Sreda.

Nova ruska opera v našem opernem repertoju. Meseca februarja bo premijera najnovejše ruske opere »Lady Macbeth«, ki jo je napisal mladi ruski komponist Šostakovič. Vsebinska opera je izredno dramatična, v glasbenem oziru je delo pisano precej moderno in sijajno instrumentalno. Za Šostakovičovo delo se zanimajo vsi večji odri izven Rusije. Premijero pripravljata ravnatelj Polić in režiser prof. Šest.

Birger Ruud se je ponesrečil

V soboto se je v slovitom Kitzbühlu v Avstriji hudo ponesrečil znameniti, tudi pri nas znani skakač Birger Ruud. Udeležil se je smuka, pri katerem je tekmovala elita avstrijskih, angleških, ameriških in norveških olimpijskih tekmovalcev. Ko je drvel po strmini, je 20 m pred ciljem nenadoma padel in se zaletel med številne gledalce. K sreči se ni nikomur nič zgodilo, le Birger je oblezel ves okrvavljen in nezavesten. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, kjer se je šele zvečer zavedel. Čeprav je njegova poškodba precej huda, so zdravniki mnenja, da utegne do olimpijade okrevati in da bo že sposoben za tekmovalca.

Po nesreči so ugotovili, da je Birger prevozil strmo progo v 4:20.06, dočim je značilni rekord Avstrijca Franca Palaura 5:17. Iz tega se razvidno, da jo drvel z brzino okrog 80 km na uro.

Iz Kamnika

— Občni zbor Tujsko prometnega društva v Kamniku bo 2. februarja ob 10. v posebni sobi restavracije A. Cerar z običajnim dnevnim redom.

SLAVNI TELEPAT IN JASNOVIDEC

SVENGALI

bo izvajal svoje eksperimente iz telepatije, jasnovidstva, psihografike, hipnoze in psihometrije

v Elitnem kinu Matici

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 4., 7.15 in 9.15 uri zvečer
LUISE ULLRICH in MATIJA WIEMANN
V VELEFILMU LJUBEZNI
VIKTORIJA
PO ZNANEM DELU KNUTA HAMSUNA.

DNEVNE VESTI

— Reforma in razširjenje telefonske službe. Poštni minister dr. Kaludjerić je sprejel beograjske novinarje in jim dal daljšo izjavo o našem telefonskem omrežju. Dejal je, da naše telefonsko omrežje niti kvantitativno niti kvalitativno ne more zadovoljiti našega gospodarstva. Za razširjenje zboljšanja telefonskega omrežja bodo potrebne znatne investicije. Redni proračunski izdatki tu ne pridejo v poštev. Eno največjih del je poleg blejske avtomatične centrale rekonstrukcija mestne telefonske mreže in instalacija nove telefonske avtomatske centrale v Sarajevu, ki bo imela 2000 števk. Drugo važno vprašanje je zboljšanje telefonske zveze Dalmacije z zaledjem. V kratkem bo dal minister za tisk posebne informacije o drugih delih v njegovem resoru.

— Pet rednih zračnih zvez dobi naša jadranska obala. V poletni sezoni Dubrovnik ne bo imel zračne zveze samo s progo Sušak—Zagreb—Praga, temveč tudi z Zemunom preko Sarajeva. Poleg tega namerava nemška Lufthansa v najkrajšem času otvoriti zračno zvezo na progi Berlin—Zemum—Kairo. Tako da bodo lahko potniki iz Dubrovnika se istega dne prispele ne samo v Zemum in Berlin, temveč preko Sredozemskega morja tudi v Kairo. Sušak dobi letos poleg dosedanjih dveh zračnih prog še tretjo, ki jo nameravajo otvoriti Avstriji s svojimi trimotornimi letali. To bo proga Dunaj—Celovec—Ljubljana—Sušak in bo šele letos otvorena. Tako bo imel naš Jadran pet rednih zračnih zvez s kontinentom.

KINO SLOGA
Telef. 2730

Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15
ZVONIMIR ROGOZ
v prekrasnem češkem nacionalnem velefilmu

ŠTEFANIK
»HIMNA SVOBODE«

— Čemu to? Generalna direkcija državnih železnic je odredila, da tako zvane weekend karte, odnosno polovična vozna ne bo več veljala ob praznikih kakor doslej, temveč samo ob nedeljah. Tozadeva uredba stopi v veljavo 10. februarja. Za na spomlad torej ne bomo več imeli ob praznikih vzorne olajšave, ki je prinesla železnici tako živahen promet, našemu izletništvu pa veliko požitve, od katere je imela korist tako železniška uprava, kakor tudi letovišča in planinski domovi, zadovoljni so pa bili tudi izletniki, saj je marsikomu baš vozna glavna ovira, da mora ostati doma. Tako bo do o praznikih vlaki zopet vozili večinoma prazni in nihče ne bo imel od tega koristi, pač pa veliko škodo. Čemu naenkrat ta sklep železniške direkcije, ne vemo, zdi se nam pa neumesten.

— Natečaj za novi železniški most v Zagrebu. Generalna direkcija državnih železnic je razpisala natečaj za idejni osnutek novega železniškega mostu čez Savo pri Zagrebu. Osnutke je poslalo 27 inženjerjev in arhitektov. V Zagrebu bo povabilen naš rojak dr. Roš iz Curija, profesor tehnične fakultete in direktor Švicarskega inštituta za preizkušanje mostovnih konstrukcij. On bo pregledal osnutke in podal o njih svoje mnenje.

— Umrli je 27. t. m. v Ljubljani ugledni trgovec in narodnjak g. Janko Popovič, rojen leta 1873 v Škempolcu, okraj Metlika. Ze kot mladent je vstopil v službo pri znani tiskarji Predovič v Ljubljani. Kmalu se je osamosvojil in ustanovil svojo tiskovno firmo za živino. Delovanje tiskarne je bilo razširjeno po vsej Sloveniji in vseh delih Ilirvalske in Vojvodine. Njegova firma ni uživala slovesa le v mejah naše države, temveč tudi daleč preko njenih meja. V Sloveniji je tiskarja izvažala največ iz Dolenjske. V tujih državah si je pridvil Janko Popovič priporila na raznih razstavah več odlikovanj za odlično refo praševje. Pokojni zapuščila soprogo Evgenijo, sinova Janka in Evalda in hčerko Vero soprogo ljubljanskega župana g. dr. Adlesčiča. K večnemu počitku ga bodo položili jutri ob pol 16. Pokojniku blag spomin, žalostim iskreno sožale!

— Močan potres v Bosni. Iz Olava poročajo, da so čutili v soboto zjutraj v Olovu in okolici močan potres, ki pa ni napravil posebne škode.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je izročila CM ženska podružnica v Šiški Din 750.— članarine. Iskrena hvala!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nesladno deževno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Rogoški Slatini in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu in Sarajevu 15, v Splitu, Rogoški Slatini in Zagrebu 14, v Mariboru 12, v Ljubljani 10. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755.6, temperatura je znašala 6.8.

— Dva vlomna. Te dni je bilo vlomljeno v prostore Delaskega konzumnega društva v Zgornji Šiški. Vlomilci so odnesli razna živila, več parov nogavic in več srajcev skupni vrednosti 3500 Din. V Zgornji Šiški se je podjetej tat tudi splazil v stanovanje Marije Sitarjeve in ji odnesel 3000 Din, ki jih je imela skrite za uro v spalnici.

— Koparski umor. V nedeljo so neznani razbojnik vdrl v stanovanje strojnika črpalke za izsuševanje močvirja blizu Petrovgrada Aleksandra Irošija in ga v spanju ubil s sekuro, dočim sta njegovi hčerki zbežali. Hčerki sta v strahu pred razbojniki zbežali k drugemu strojniku, ki je imel na razpolago devet delavcev pa ni hotel pobiti na pomoč Irošiju, ker se je na tudi on bal tolovajev. Obvestil je samo orožnika, ki so pa našli Irošija že mrtvega.

— V smrti zaradi nesrečne ljubezni. V nedeljo popoldne se je obesil v Banja Luki 20 letni brezposelni delavec Mustafa Nažić. V smrti ga je poglala nesrečna ljubezen. Bil je več let podnajemnik pri Ivi Tihi in zaljubljen se je v njegovo priležno Tinko Marjanovič. Ker mu pa ni hotela vračati ljubezni, se je obesil.

— Naroden umor. Orožniki v Somboru so aretirali Ivana Koletiča, ki je ukradel starci Bari Lahpamer dve vložni knjižici v vrednosti okrog 100.000 Din. 5.000 Din v gotovini ter več obveznic in menic. K tatvini sta ga nagovorila Taža in Pavel Repina, ki sta mu obenem prigovarjala, naj starko ubije, za kar bo dobil 1000 Din. Navtežila sta mu, da ima starka doma najmanj 50.000 Din gotovine. Fant je vlomil k starki, ki se mu je na zasimila in je ni hotel ubiti, temveč se je zadovoljil samo s tatvino.

— Na grobu svojih staršev se je ubil. V nedeljo ponoči si je končal v Subotici na grobu svojih staršev življenje 24 letni čevljarški pomočnik Lajoš Dudaš. Služil je pri vojaki in pred dvema mesecema je prišel na bolezenski dopust, ki mu je zdaj potekel. V poslovilnem pismu pravi, da ga nekaj vleče na pokopališče in ker čuti, da mu bo na drugem svetu bolje, da bo tam neizmerno srečen, si hoče končati življenje.

Iz Ljubljane

— Iz Pasji raj v Tivoliju. Blagor ljubljanskim psom, ki uživajo povsod pri nas zlato prostost! Ne mislimo jim je krati, reči je treba samo, da je bila včasih v veljavi tudi nekakšna omejitev svobode ljubljencev naših dam. V park jih ni smel nihče puščati brez vrvice, ne da bi tvegal kazen. Zdaj se pa visoko cenjeni psi svobodno padejo po parkih. Škode sicer ne delajo posebne, celo koristijo parkom, ker jih tako marljivo goje. Higijena seveda ne prihaja v poštev. V Tivoliju je sloviti glavni dvorec s kandelabri, ki jih psi znajo še posebno s pridom uporabljati. Tudi to ni nobena nesreča, pač pa se ne morejo sprijazniti nekateri s celimi krdeli psov, ki tekajo prosto po vsem Tivoliju, kamor jih njihovi redniki, odnosno rednice, vodijo dan za dnem na potirbo. Na lepem se ti zapraši krdelo prav pod noge — toda k temu ne smeš niti misliti pripomniti, da bi se ne čutili prizadeti obojevalci živali. Končno se ne smejo pritoževati niti starši otrok, ki ne morejo obraniti pred psi svojih malčkov. Pogosto psi tudi blizujejo otroke; zdaj kandelabre, zdaj otroke. Higijena? Ne bodimo dlakocepi, saj gre vendar za ljubke živalce in več ali manj ljubke dame, ki jih ščitijo...

— Iz Babilonska zmešnjava vlada še vedno pri številnih tablicah v Langusovi ulici. Ze pred leti smo opozorili mestni magistrat v »Slov. Narodu« na ta nered, ki je izzval že nešteto kletvin iz ust ljudi, ki so hoteli najti kako stanovanje s pomočjo hišne številke. A zaman. Se danes vidiš na nekaterih hišah napis »Tobačna ulica«, med tem ko se je ta ulica že davno preselila onstran tobačne tovare. Številke se pa vrste v tem redu: 24, 14, 0, 0, 18, 32, 0! Prizadeti stanovalci Prosimo, da se to končno uredi, vsaj to bomo pač dopuščale mestne finance.

— Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča članstvo, da bo drevi ob 20. v veliki dvorani Trgovskega doma ustanovni občni zbor prostovoljne trgovske bojniške blagajne. Dolžnost trgovcev je, da občni zbor posetijo polnoštevilno. Istočasno javlja združenje, da je banska uprava odredila, da morajo do 1. februarja odstraniti trgovci iz svojih lokalov vse one avtomate, pri katerih kupec ne ve popolnoma točno, katero kakšno in koliko blaga dobi, to je vse avtomate, ki so prikrojeni na srečko kupca. O tem se vsi prizadeti obveščajo s pozivom, da se v izogib kazni ravnavajo po gornjem navodilu. Pojasnila v tajništvo. Uprava.

— Iz Po vrtovih Nemčije. Holandske in Belgije nas bo na svojem predavanju jutri ob 19. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi vodila predsednica kluba ljubiteljev cvetlic g. Andreja Ključenkova. Med prijatelji vrtov tudi po svojih spisih znana strokovnjakinja pozna vrtove vse Evrope na predavanju nam bo pa opisala zlasti krasote modernih vrtov v Nemčiji ter cvetna polja Holandske in Belgije, seveda nam bo pa pokazala tudi slike tega paradiza. Kakor vsa predavanja podružnice SVD, je tudi ta zanimiva večer za člane in nečlane brez vstopnine.

— Iz Prihodnji koncert naše Glasbene Matice, ki bo v petek dne 7. februarja nam prinaša dela, ki se bodo v tej obliki prvič izvajala na javnem koncertu. Na sporedu so: Oster: Magnificat, mešani zbor s spremljevanjem orkestra. Švara: Brodnik, balada za alt-solo in veliki orkester. Mosolov: Železovlvarnica, simfonična slika in Slavenski: Religiofonija za soli, zbor in veliki orkester. Na koncert že danes opozarjamo.

— Iz Dnevni 4 mesečni in večerni 3 mesečni gospodinjstvi čaj. Nab. zadr. usluž. drž. žel. v Ljubljani se zopet prične s 1. februarjem. Pouk obsega praktične in teoretične predmete kuhanja in gospodinjstva. Ukovina je nizka. Informacije daje vodstvo železničarske menze, Pražakova 19. Vzporedno se prične tudi dnevni in večerni šivalni in prikojevalni tečaj.

— Iz Jugoslovnski Touring klub, podružnica Ljubljana obvešča vse sporno turistično obistvo, da bo otvoril sredi meseca februarja ciklus izredno zanimivih predavanj. Preskrbeli smo same priznane predavatelje, ki bodo z besedo sliko in filmi prikazali mnogo lepega, večini še neznane.

Vrstni red predavanj bo pradedvidoma sledeči: Z avtom skozi Dolomite. Z avtom skozi severno Italijo in južno Francijo; z avtom skozi Švico in južno Nemčijo; z avtom skozi Salzammergut in Bavarsko; Naše vode in kajak sport; moderna pogonska sredstva. Točen datum vsakega predavanja bomo pravočasno objavili v dnevnem časopisu.

— Iz Občni zbor društva »Pravnik« bo v četrtek 30. t. m. ob 18. v justični palači v Ljubljani, dvorana št. 79.

— Iz Smrti uglednega krojača. Danes popoldne je umrl na Smarčinski cesti splošno znani krojaški mojster in posestnik g. Matije Casarman.

— Iz Jadranska straža v Ljubljani priredi po svojem agilenem krajevnem odboru priznani tradicionalni večer v narodnih nošah, ki ne pritegne samo ljubiteljev našega sijega morja, ampak tudi oboževalce prekrasnih narodnih noš. Priznava je tudi domačnost tega večera, ki združuje prijatelje jadranske misli. Za dobro pijačo iz priznane kleti Radončiča Pia, in okusen prigrizek, ki ga bodo poskrbele neumorne članice Krajevnega odbora Jadranske straže, to poskrbljeno. Večer se bo vršil 8. februarja v vseh prostorih na Taboru. Lože se rezervirajo.

KINO UNION, tel. 22-21

Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 uri vesela in zabavna dunajska opereta **ROBERTA STOLZA**

GOSPOD

BREZ STANOVANJA

POZOR! Velezanimiv zvočni tednik s prizori iz življenja umrlega angleškega kralja Jurija V. in novega kralja Edwarda VIII.

— Iz Tradicionalni obrtniški ples 1. februarja v Kazini bo nova senzacija letošnjega predpusta. In darila...

— Iz Alpinistična sola. Jutri zvečer (29. t. m.) bo predaval g. dr. France Novak o »Alpinisti in higijeni. Za prijavljence obvezno. Vabljeni pa tudi vsi, ki jih to zanima. Vstop prost. Začetek ob 20. uri. TKS.

Iz Celja

— Iz Ljubljanska drama bo uprizorila v torek 4. februarja ob 20. v Mestnem gledališču v Celju Schurekovo igro s petjem in godbo »Pesem s cest«. Nastopili bodo gg. Daneš, ki je pri premieri te igre v Ljubljani pred dnevi proslavil 35 letnico svojega odrskega udejstvovanja. Kralj, Sanein, Polokar in Pianecki ter dami Mira Danilova in Severjeva. Igra je dosegla v Ljubljani velik uspeh. Predstava bo za abonama. Neabonentom pripravljamo, da si vstopnice takoj nabavijo v prodajni v trafiki g. Frajleta na Dečkovem trgu.

— Iz Cesta pod starim gradom je od križišča pri nogometnem igrišču od napajališča pred drugim železniškim mostom tako blatna, da je skoraj neprehodna. V soboto je neki delavec blato le ostrgal, namesto da bi cesto temeljito očistil, zdaj pa se je nabralo zopet toliko blata, kakor ga je bilo prej. Ker je cesta močno frekventirana, prosimo mestno občino, da bi jo dala takoj urediti. To cesto je treba redno posipati in čistiti.

Z Jesenic

— Zanimivo predavanje. V sredo je v Sokolskem domu predaval predavatelj ZKD br. dr. Ljudevit Kuščer iz Ljubljane o življenju v morskih globinah. Predavatelj nam je s pomočjo številnih skioptičnih slik v poljudnih besedah predložil življenje v morskih globinah. Njegova predavanja o tej temi temelje na znanstvenih izsledkih ameriških raziskovalcev morskih globin, ki so leta in leta delali na tem, predno so rezultate svojih raziskovanj iznesli v javnost, številni poslušalci so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem predavatelja, ki jim je prikazal slike živali prečudni oblik z dolgimi tipalkami, svetilnimi organi, ogromnimi žreli, velikimi ali pereoskopskimi očmi. Hvaležni poslušalci so predavatelja ob koncu nagradili z živahnim odobravanjem. Predavanje o tej temi se bo nadaljevalo prihodnje sredo 5. februarja. Na tem predavanju bo predavatelj pokazal večje število slik morskih živali v raznih barvah.

— Volitve nameščenskih in delavskih obratnih zaupnikov. V soboto 18. t. m. in v soboto 25. t. m. so se v obratih KID na Jesenicah, Javorniku in na Blejski Dobravi vršile volitve nameščenskih in delavskih obratnih zaupnikov. Ker je bila za volitve nameščenskih zaupnikov in za delavske zaupnike vložena le po ena sama kandidatna lista, so se volitve izvršile po skrajšanem postopku, to se pravi, da sta bili listi izvoljeni in bo postala izvolitev obeh list po osmih dneh pravomočna. Zelo huda borba se je pa razvila za delavske obratne zaupnike na Jesenicah in na Javorniku. Prijavljene so bile štiri kandidatne liste na Jesenicah in na Javorniku.

*******MALI OGLASI*******

veseda 0.50 para, davek Din 3.—, veseda 1 Din, davek 3 Din, preklicli
Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

*******RAZNO*******

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

Krompir

gorenjske proveniencije, lepo, odbrano blago, oddaja vsako količino, dokler traja zaloga, po **Din 80.— za 100 kg**
tvrdka A. VOLK

VSEGA V IZOBILJU
za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, oblek, Hubertusov, pumparic itd. pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. 6-T.

JAVNA DRAŽBA

več komadov lepega pohištva danes popoldne ob 15. pri Mauser, pot na Rožnik štev. 2. vila Verbič. 437

Posvečaj večjo pažnjo svojim zobem: neguj jih

s Chlorodontom

izkušeno kakovostno zobno pasto
Jugoslovanski proizvod
Tuba Din. 8.—

Iz Kranja

— Smučarski klub »Poljana« ustanovljen. Kako močno zaželen je bil med kranjskimi športniki neodvisen izrazito smučarski klub, je pokazala lepa udeležba 50 članov ki so se zbrali na ustanovnem občnem zboru kluba »Poljana«, ki nosi svoje ime po planinskih senošetih pod Storžičem. Radi velikega zanimanja, ki pa bi se bolj naraslo, če bi klub mogel razviti ob primernih snežnih prilikah vse svoje delovanje, je pričakovati, da bo klub kmalu štel do 100 članov. Da se kontinuiteta med članstvom poleti ne pretrga, bo klub poleti gojil predvsem turistiko. Za predsednika kluba je bil izvoljen gimn. prof. Alojzij Marčun, za tajnika pa Foris Niko. Klub bo tudi poslal za sprejem in verifikacijo v Gorenjski zimskošportni savez. Na Poljani pod Storžičem se nahajajo tri koče, od katerih eno bo vzel v najem in uredil za svoje potrebe. Članarina znaša Din 24.— letno, za podporne člane Din 30.— Pod Storžičem so člani s prostovoljnimi deli že poleti zgradili precej veliko skakalnico. Klub ima vse pogoje za uspeh dane, manjka le še in edino snež, da bodo člani kot vsi smučarji prišli na svoj račun.

— Tradicionalni gasilski ples bo letos, kakor javljajo veliki lepaki širom Gorenjske v soboto 1. II. ob 20. v vseh prostorih Narodnega doma in bo v resnici narodna prireditve v pravem pomenu besede. S prireditvijo je združen »IX. vinski sejem«, ki bo obilno založen z izbrano vinsko kapljico iz kleti najuglednejših veletrgovcev in vinogradnikov. Zlasti gostinčarji bodo imeli priliko pokusiti izobno kakovost letošnjega pridelka. O ostalem sporedu bomo še poročali. K posetu prireditve vabimo že danes!

Iz Litije

— Občni zbor Društva dolžnikov. V nedeljo dopoldne se je vršil v salonu pri g. Franku Cererju ob precej lepi udeležbi ustanovni občni zbor Društva dolžnikov. Zborovanje je pokazalo žalostno sliko težkega gospodarskega položaja našega kraja. Na zbor so prišli tudi mnogi kmetje iz okolice, ki so bili precej razgreti. Vendar se je posrečilo uvidnemu predsedniku pripravljalnega odbora litijskemu odvetniku dr. Mazku pomiriti jih. Občni zbor je sklenil, naj se posveti gospodarskim vprašanjem vsa pozornost. Zborovalci so se tudi protivili, da bi šli skoro vsi prispevki iz članarine, kakor jih predpisujejo pravila v blagajno osrednjega društva v Ljubljani. Saj so nekateri govorniki omenjali, da so pri nas tudi taki zadolženci, ki ne zmorejo niti predpisane članarine za Društvo dolžnikov. To je res žalostno, da ne morejo postati člani prepotrebne društva zato, ker nimajo niti za članarino... Odbor bo zato vsem tem dovolil oprostitve ali znižanje članarine. Pri volitvah je bil izvoljen po večini odbor, ki je tudi pripravil ustanovitev. Predsednik je dr. Mazek Ivan, v odboru pa so tudi kmetje iz okolice.

— Društvo »Sola in dom« je priredilo zanimivo predavanje tukajšnjega zdravnika dr. Ukmarja. Predaval je v precej dobro zasedeni predavalnici na naši osnovni šoli o mlečnih zobeh. Starši naše mladine, med njimi so bile tudi mnoge naše kmečke mame, so se predavatelju prav toplo zahvalili za poučne besede. Po predavanju se je vršil občni zbor »Sole in doma«, ki ga je vodil predsednik šolski upravitelj g. Drago Rostohar. Tako on,

kakor tudi ostali funkcionarji so omenjali lepe uspehe v preteklem letu, med drugim mlečno akcijo na naši osnovni šoli, ki daje v vsakem dopoldanskem odmoru naši mladini toplo mleko. Pri volitvah se je dosedanjí predsednik g. Rostohar odrekval izvolitvi zaradi preobremenosti z delom. Zato je bil izvoljen nov odbor na čelu z okrožnim zdravnikom dr. Ukmarjem.

— Zaželel si je ure na sreskem načelstvu. Zadnjič smo poročali, da je neznan možiki, ki je prišel prosit milodara h gospe Kovačičevi na sreskem načelstvu, ukradel uro v trenutku, ko je stopila gospa po drobiž v sosednjo sobo. Tatvino so prijaviли orožnikom, ki so tatu kmalu izsledili v osebi nekega okoličana. Ukradeno uro je prodal svojemu znanu.

Iz Ptujja

— Dan za dnem požari. Komaj je dne 25. t. m. uničil ogenj lepo gospodarsko poslopje posestniku Zatošnik Martinu v Zg. Jablanah, že je naslednjo noč okoli polnoči začelo goriti gospodarsko poslopje posestnika Horvata Jerneja v Zg. Jablanah. Gorci se začelo v skednju, kjer je bila slama in se je ogenj zaradi vetra bliskoma razširil čez vse gospodarsko poslopje, ki je bilo krilo z opeko ter uničil hleve in kolarnico. Zgorelo je 90 stovov sena, 40 stovov slame, vozovi in gospodarski stroji, gospodarsko orodje in 8 kub. metrov drv. Skupna škoda se ceni na Din 30.000 dočim se ceni škoda pri Zatošniku na 40.000 Din, tako da je v dveh dneh nastalo v eni sami vasi okoli 70.000 Din škode. V nevarnosti pa so bila tudi sosedna poslopja zaradi močnega vetra. Da se je preprečila večja katastrofa, se je zahvaliti le gasilec iz Sikol, ki so takoj prihitali na pomoč. Kako sta požara nastala, ni znano in preiskujejo zadevo orožniki. Omeniti je treba, da je to letos v tem kraškem času že peti požar v tej vasi.

— Gasilska župa Ptuj priredi 6. februarja v Gasilem domu v Ptuj celodnevne gasilski tečaj. Predavanja bodo trajala od 8. ure zjutraj do večera. Dne 13. II. pa bodo predavanja v Ormožu.

— Vlom. V nedeljo ponoči so neznani zlikovci vlomili v zobni atelje dentista g. R. R. Rudolfa. Na vratih so razbili šipo ter se splazili v notranjost. Iz miznice so mu odnesli deset zlatih zobnih kron v vrednosti 10.000 Din. Policia zasleduje vlomilce, ki bodo najbrž med brezposelnimi.

— Napad. Ko sta se v nedeljo vračala proti večeru domov posestnikova sina Plohl Peter in Hamersček Janez iz Bukovec, ju je napadla večja družba fantov z noži in koli. Hamersček je dobil težke poškodbe na levi roki in na vratu, Plohl pa več udarcev z ročicami po levi roki in ima težje notranje poškodbe. Oba so prepeljali v bolnico.

Iz Maribora

— V soboto premiera »Kariera kancista Vinziga«. Kariera kancista Vinziga je naslov izredno učinkovite in zabavne komedije W. Lichtenberga, ki bo njena premiera v soboto, 1. februarja. Delo je pisano z dokajšnjo satirično ostjo in dosega na vseh odhrih velike uspehe. Režira režiser ljubljanske drame in znani književnik Bratko Kreft. V vodilnih vlogah nastopijo Starčeva, Rasbergerjeva, Košič, Gorinšek, Nakrnt in Grom.

— Iz Rusije je prispel v Maribor 43-letni Hoso Musič iz Zenice. Leta 1916 je prišel v rusko ujetništvo. Po raznih pripetljajih so ga poslali v Kijev, kjer je bil 15 let bolničar. Tudi poročil se je v Rusiji. Musič je pripovedoval, da je v Rusiji še mnogo jugoslovanskih vojni ujetnikov.

— Zastrupljen z bencolom. V neki mariborski krojaški delavnici so se zastrupili štirje krojaški pomočniki, od katerih je eden že umrl. Kje tiči krivda, bo dokazala preiskava.

— Obsojen... 51 letni Ivan Klančnik, mizarjski mojster z Mejne ulice, je bil včeraj obsojen pred tukajšnjim okrožnim sodiščem na 5 mesecev zapora, pogojno za dobo dveh let, ker je radi malomarnosti povzročil smrt 40 letnega železničarja Janka Mlakarja iz Betnavske ceste, s tem, da ga je za vse svete na odepu Tržaške in Ptujске ceste z avtomobilom do smrti povozil. Razen tega mora plačati še vse ostale stroške in pogojno mora še plačati vdovi pokojnega Mlakarja v enem mesecu 2500 Din v treh mesecih 5000 Din in v enem letu 40.000 Din.

Narodna tiskarna
LJUBLJANA

KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČEK

Jubilej zaslužnega javnega delavca

Jesenice, 27. januarja. Te dni je praznovan 70letnico rojstva, jutri pa proslavi svoj god najpopularnejši Jesenčan, okrožni in občinski zdravnik na Jesenicah g. dr. Francišek Kogoj. Malo je tako priljubljenih in simpatičnih osebnosti na deželi, kakor je naš slavjenec, ki je pritisnil Jesenicam pečat svoje markantne osebnosti v vsem nacionalnem in kulturnem življenju. Lepo je videti sivolasnega in krepkega moža, kako vsakemu in brez razlike stanu prijazno odzdravlja, prijetno je tudi biti v njegovi družbi, še prijetneje pa je z njim delati v raznih organizacijah, katerim stoji na čelu že dolgo vrsto let. Nobeno gospodarsko ali socialno vprašanje mu ni pretežko, ne preveč zamotano. Njegova neizčrpna življenjska sila, prisotnost duha in trezna preudarnost najde izhod iz vsakega položaja, pa naj bo še tako kočljiv.

Naš slavjenec je bil rojen 1. januarja 1866. v Spodnjem Logatcu. Leto dni je obiskoval šolo v domačem kraju, potem je pa odšel v Ljubljano, kjer je hodil v šolo na Grabnu. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani, medicino pa je študiral na Dunaju, kjer je leta 1893. promoviral za doktorja vsega zdravilstva. Tam se je seznanil tudi s svojo zvesto življenjsko družico gospo Albino in se leta 1894. poročil.

Svoje prvo službeno mesto je nastopil leta 1893. v Kranjski gori, kjer je ostal kot zdravnik do leta 1903, ko se je za stalno preselil na Jesenice. Tu si je zgradil na najlepšem kraju prijazno hišico. Poleg okrožnega in občinskega zdravnika opravlja dolga leta tudi posle zdravnika pri krajevni bratovski skladnici. Zaslovel je kot dober zdravnik po vsej gornjesavski dolini in po velikem delu radovljiskega sreza. Mnogo siromakov je že zdravil brezplačno, mnogim obupancem je s toplo in vzpodbujajočo besedo vdahnil vero v ozdravljenje in jim vtilil poguma, da so lažje prenašali svoje gorje.

Srečnima zakoncema se je rodil sin Francišek, zdaj vseučiliški profesor in specialist za kožne bolezni v Zagrebu. Dasiravno vedno miren in z vsemi občami dober je pa dr. Kogoj vedno odločen naprednjak in nacionalist. Že pred vojno je bil jeseniški napredni župan, opetovano član gerentskih svetov in že cela desetletja je član krajevnega šolskega sveta ter občinskega odbora. Za svoje zasluge na nacionalnem, humanitarnem in kulturnem polju je bil odlikovan z redom sv. Save IV. stopnje.

Dr. Kogoj stoji že dolga leta na čelu nacionalnega in političnega gibanja na Jesenicah. Bil je predsednik krajevnih organizacij JDS, JRKD in JNS, član Sokola in društva Sokolski dom od njegovega početka, dalje predsednik bivše JN, zdaj predsednik CMD podružnice, podružnice Rdečega križa ter član in odbornik še mnogih drugih gospodarskih in kulturnih organizacij.

Naš slavjenec je zvest naročnik Slovenskega Naroda in Jutra, odkar izhajata, ter mnogo drugih listov in revij. Svojemu odličnemu članu priredi Sokolsko društvo Jesenice drevo ob 20.30 pozdravni večer, na katerega vabi vse, ki znajo ceniti velike slavljenčeve zasluge za nacionalni in kulturni razvoj našega mesta.

Ob njegovem življenjskem jubileju mu iskreno čestitamo tudi mi z željo, da bi ostal še dolga leta zdrav, krepak, zadovoljen in srečen v krogu ljubljenih svojcev.

Komunistično rovarjenje v Indokini

Tesno sodelovanje med Moskvo, francoskimi komunisti in indokitajskimi revolucionarji

Bivši generalni tajnik radikalne stranke E. Pfeifer dolži v Matinu boljševe, da pridno pripravljajo revolucijo v francoski Indokini. Po francosko-sovjetski pogodbi se je Moskva obvezala, da bo opustila vsako komunistično propagando tako v Franciji kakor tudi v kolonijah. Moskva pa to pogodbo krši in sicer v Parizu samem, pa tudi izven Evrope. V času, ko se je Laval mudil v Moskvi, so bili tam tudi odposlanci indokitajske komunistične stranke in pogajali so se z Moskvo o nadaljnji podpori. Vrnili so se domov s kitajskimi in mongolskimi potnimi listi, ki so jih dobili v Moskvi.

Na lanskem kongresu ruske komunistične stranke v Moskvi so nastopili indokitajski teroristi z zahtev, naj se ustanovi skupna fronta proti francoskemu imperializmu. V resoluciji sprejeti na kongresu je glede Indokine odkrito rečeno, da je izgon imperialistov tudi iz Indokine v interesu Sovjetske Rusije. To se zdi naravno voditeljem komunistične internacionale, gotovo bi pa francoski zunanji minister ne hotel sprejeti gruzinskih ali adzerbejzanskih zastopnikov, še manj pa bi jim hotel ponuditi strmo glavljenje sovjetskega režima. Če bi pa storil to, si lahko mislimo, kaj bi porekla Moskva.

Komunistični kongres je kmalu obrodil sadove v Indokini. Nekaj tednov po kongresu je začela skupina slušateljev Stalinske šole po povratku iz Moskve v Indo-

kino širiti propagandne brošure v domačih jezikih. Istočasno so se zvezali francosko komunistična stranka, indokitajski revolucionarji in Moskva. Francoski komunisti so poslali več študentov iz Pariza v Stalinsko šolo v Moskvo. Med francosko komunistično stranko in indokitajskimi revolucionarji se je razvila živahna korespondenca. V portugalski naselbini Makao so ustanovili centralo za komunistično rovarjenje v Indokini in Siamu. 24. avgusta je priobčilo glasilo indokitajskih komunistov »Boj« vest, da je bila sklenjena zveza med njimi in indokitajskimi narodnimi reformisti, ki se bore za neodvisnost Indokine.

Komunistična internacionala pripravlja torej v sporazumu s francoskimi in indokitajskimi komunisti revolucijo v Indokini. Pred meseci je sovjetska vlada javno priznala, da se mora Francija zavarovati z močno armado in izrekla se je za skupno fronto proti nemški nevarnosti. Istočasno pa pripravlja revolucijo v Indokini in Franciji, kar bi pomenilo odtrgati od Francije eno njenih glavnih kolonij in oslabil njen mednarodni pomen. Pripomniti je treba še, da dobivajo komunisti v Indokini in Alžiru moralno podporo od ondodnih francoskih uradnikov, pristašev socialistične in radikalne struje, ki so jih nastavile tam levičarske vlade v zadnjih desetih letih.

LION FEUCHTWANGER: 140

Žid Süß

Roman

12

Po golih, mračnih hodnikih trdnjave Hohenasperga, po vijugastih stopnicah je stopicala za mrkim desetinikom z ogromnim svežnjem ključev Michaela Süßova. Stari, nežni dami je močno utripalo srce. Povsod stene in težko orožje, mogočna, duševna in grozeča oprema. Desetnik je stopal naprej naglih korakov, da ga je komaj dohajala, da je vso pot lovila sapo, toda potrpežila je, ker ni imela poguma, da bi prosila, naj se ozira na njo. Slednjič so zaškripala nizka, plesniva vrata. Globoko je vzdihnila in pogledala v golo celico. Tam je sedel na železni postelji star mož upognjenega hrbta, izmognjen in nezdavno zavajen z umazano sivo, zanemarljivo brado. Mrmral je nekaj in zrl topo predse, na obrazu mu je igral čuden smehljaj. Plaho je dejala desetniku: K temu ne, dobri mož, k Josefu Süßu hočem. Desetnik je odgovoril osorno: Saj to je ta žid, gospa.

Z nepopisno skelečo grozo se je ozrla Michaela na jetnika, ki je tedaj počasi obrnil k njej obraz in rjave, mežikajoče, nekoliko vnete oči. Desetnik je zaprl in zakloputnil za seboj vrata in ključ je zarobiljal v ključavnici. To je njen sin! Ta grdi, zanemarljivi mož, starčič od nje, to je njen sin! Oh, v njem ni niti sledu, niti najmanjšega sledu po Heidersdorffu. Podoben je bolj rabbiu Gabrielu, čeprav ima dolgo brado, je pomislila prestrašeno in radovedno. Gledala ga je plaho in groza jo je spreletavala. Nič ni bilo ostalo od prejšnjega grizolčnega, boleznega sočutja, čutila je, kako uhaja iz nje, kako se njena notranjost prazni. — To je tui, umazan, zanemarljiv človek, ki se mora — to se razume samo po sebi — vku smiliti, saj je zaprt, godi su mu slabo in žid je. Toda ona se je bila že zaprla in zakrnila. Stala je v zadregi kakor tuja elegantna dama pred zanemarljivim, umazanim možem.

Ko sta začela govoriti, ni našla več odkrite besede. Govoril je z njo nežno, z lahko, skoraj šaljivo dobrodušnostjo in božal ji je bele roke. Nekaj solz ji je zdrknilo po licih. Toda njegove besede ji niso šle do živega. Mislija je: Ta starček je moj sin. In čutila je, da postaja

Bodočnost Antarktide

Ko bo mogoče prenašati energijo brezžično okrog zemlje, bodo kraji okrog južnega tečaja največji vir energije na svetu, pravi šef Scottovega zavoda za polarna raziskavanja v Cambridgeu prof. Frank Debenham. Pred leti se je udeležil usodne ekspedicije kapitana Scotta v Antarktido in zdaj pripravi vsako leto okrog 100 podjetnih mladih mož za raziskavanje v polarnih krajih. Prof. Debenham je prepričan, da se bodo dale izkoriščati ogromne sile polarnih viharjev ki skoraj nepretrgoma divjajo nad ledeno puščavo okrog južnega tečaja. Tako drvi nad Adelinovo zemljo neprestano 80 km širok zračni tok, v katerem je več energije, nego v največjem vodopadu na svetu. Nad vso Antarktido divjajo strašni viharji, ki jih bo lahko človeštvo izkoriščalo za pogon ogromnih generatorjev.

V Antarktidi zdaj še ni nobenega življenja, ne človeškega ne živalskega, toda ne samo ker je podnebje hladnejše kakor v krajih okrog severnega tečaja temveč v prvi vrsti zato, ker v Antarktidi ni rastlinstva. Po mnenju prof. Debenhama je pa to najbolj zdrav kraj na svetu. Tam ni nobenih bacilov, niti zarodkov bolezni, tako da bi bila Antarktida idealen sanatorij posebno za bolne na pljučih, kajti tam padajo šest do osem mesecev v letu na zemljo ultravijoličasti žarki. Ekspedicija kapitana Scotta je bila štiri mesece zaprta v svoji koči, pa so vendar ostali vsi člani zdravi. Sploh je značilno, da ostanje udeleženci polarnih ekspedicij navzlic silnim naporom in strupenemu mrazu vedno čili in zdravi. Prof. Debenham pripisuje to v prvi vrsti zdravemu podnebnju in zato pozdravlja korak sovjetske vlade, ki je začela ustanavljati v polarnih krajih prve sanatorije.

Kupuj domače blago!

K obravnavi proti Antonu Pavčiču

Pokojna Jože in Terezija Kožar, umorjena lani 4. junija v Dubravicih. Glej poročilo na 2. strani.

SOKOL

— Sokol I. Ljubljana-Tabor vabi članstvo na 28. redno glavno skupščino, ki bo v sredo, dne 29. t. m. ob pol 20. uri v mali dvorani na Taboru. Uprava.

— V Sokolskem domu na Viču bo v soboto 1. februarja ob 20. nad vse zabaven večer, kakršnega Vičani še niso imeli. V goste pridejo člani sokolskega gledališkega odra iz Trbovelj, ki nam bodo na zabavne mvečeru pokazali razne umet-

nosti, ki bodo vzbujale pri vseh posetnikih salve smeha. Kdor hoče torej v soboto imeti res prigrizno zabavo, naj pride v Sokolski dom, kjer ga bomo sprejeli z odprtimi rokami. Na sporedu bo seveda tudi ples in godba, preskrbljeno pa bo tudi za dobro jedajo in pijačo. Na svidenje v soboto na Viču.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Občina Ljubljana,
Mestni pogrebni zavod.

Zapustil nas je za vedno naš nad vse ljubljani in dobri sopro, oče, stari oče, svak, stric in tast, gospod

Janko Popović

veletrgovec

v ponedeljek, dne 27. t. m., po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Na zadnji poti ga spremimo v sredo, dne 29. januarja 1936, ob pol 4. uri popoldne od doma žalosti, Nunska ulica štev. 21, na pokopališče k Sv. Križu, kjer ga položimo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

V LJUBLJANI, dne 27. januarja 1936.

Eugenija,

soproga,

Jela Popović, Janko, Evald, Vera, por. dr. Adlešič,

mati,

sinova,

hčerka,

Nikola, Pero, Marko, Gjuro, Danica, Tonika, Mara,

bratje,

sestre,

dr. Juro Adlešič,

Ema, roj. Dolenc,

zet,

sinova,

Antonija, roj. Vojtišek in Slava, roj. Žerk,

svakinji,

Janezek,

vnuč,

in vse ostalo sorodstvo.

njeno srce čim dalje trše. Bila je skoraj vesela, ko je minila ura, ki jo je mogla prebiti pri njem in ko jo je osorni desetnik zopet odvedel. Na pragu se je še enkrat ozrla na starca, ki je bil njen sin in groza jo je spreletela. Bil je odhajala iz trdnjave, je sama pospešila korake.

Kmalu za njo je prišel v celico mirniti, otočen gospod. Priklonil se je, bil je zelo priazen. Imel je velike bele roke, zaslanane, bistro oči v mesnatem obrazu, modrikastem od britja. Govoril je tiho s prepričevalnim, otožnim glasom. Bil je Johann Friedrich Paulus, bivši denkendorfski prošt, zdaj pridigar v Stuttgartu, spreobrnjeni žid. Poslal ga je mestni vikar Hoffmann. Mestni vikar bi bil sicer rad sam spreobrniti tega trdovratnega, da bi si pridobil zaslugo za cerkev. Vedel je pa, da je malo upanja, zato je raje poslal k njemu drugega, da bi sam ne doživel neuspeha. Bivši žid bo morda lažje prodril v to zakrknjeno dušo, vtihotapi in prikrade se v njo, omehča jo.

Prijazni, tihi odpadnik je sedel k steni, navzlic svoji zavajenosti se je zdel kar nekak prozoren. Njegove otožne, svetle modre oči so begale po zoli celici. Govoril je tiho, v tonu običajnega po-

govora. Vse to je samo obleka in maska, jedejal, vaša palača, ta celica, vaše židovstvo, moje krščanstvo, obleka, maske. Glavno je, da čuti človek v sebi božji tok. Glavno je, da je človek luč luči, beseda v besedi. Videl sem vašo karijero, gospod finančni ravnatelj, videl sem vas v lesku in slavi. Sem prijatelj in učenec rabina Jonathana Eybeschützja, ki je zopet prijatelj vašega strica rabbija Gabriela. Večkrat me je nikalo pokramljati z vami, gospod finančni ravnatelj. Ne zato, ker ste me morda prezirali zaradi mojega prestopa v krščanstvo in ker sem hotel popraviti vaše mnenje. Ko vas zdaj vidim, je pripomnil, in njegov nežni glas je postal še bolj tihi, vidim čisto jasno, da sem prišel zavoljo naju obeh, zavoljo sebe prav tako, kakor zavoljo vas.

Saj ste vendar prišli, — je dejal Süß, — da bi me spreobrili v krščanstvo vero, kaj ne? Mar vas ni poslal mestni vikar Hoffmann? Mar ni tako, častiti gospod? Ali pa naj morda rečem rabbi, naš učitelj? — se je zasmejal. Tihi mož pri steni je odgovoril: — Ni težko, nasprotno, zelo lahko je klubovati in biti mučenik. Mnogi me zaničujejo, ker sem postal kristjan. Toda to pogana ne boli. Ne prizadevam si, da bi se oči-

stil, Nisem storil tega zavoljo kruha, obleke ali naslova, storil sem to zavoljo ideje, za svoj zakon. Tudi vi imate svojo idejo, svoj zakon. Mar ni pravilneje živeti po tem zakonu, ne pustiti, da ugasne ta luč, čeprav odložimo obleko židovstva in oblečemo obleko krščanstva? Živeti v taki celici — njegove mirne, bistro oči so obiele gole stene — je gotovo težko. Toda kdo vam pravi, Eksceleuca, da je vse, kar je težko, tudi zaslužno?

Res imenitno je poslušati, častiti gospod, — je dejal Süß, — v kako prijetni lupini znate podati odrešilne nauke svoje vere. Mehka postelja, topla soba, srnini hrbet in stara maeira so gotovo prijetne stvari. In to, kar pravite o besedi v besedi in o luči v luči, zveni dobro in prijetno. Toda kakor vidite, sem zamenjal svojo palačo v Jezerški ulici s to celico. O vseh mojih lastnostih dvomijo, nihče pa ni mogel nikoli ugovarjati, da sem dober trgovec. Imej sem torej gotovo — se je zasmejal lokavo — tehtne razloge za to zamenjavo. Povejte gospodu mestnemu vikarju, je zaključil veselo in prijazno, — in recite tudi samemu sebi: Stori in povedali smo vse, kar je bilo v naši moči. Odvisno je samo od mene, odvisno je zares samo od mene.